

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

15726

1. Obiekt

ŁUK TRIUMFALNY

2. Czas powstania

1812 r.

3. Miejscowość

ŚLESIN

4. Adres

ul. Napoleona
62-561 Ślesin

nr ewid. gruntów 688
nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo wielkopolskie

gmina Ślesin powiat koniński

6. Poprzednie nazwy miejscowości

1350 r. Ślessyno
1521 r. Szlęszyno

7. Przynależność administracyjna
przed 31.XII.1998

województwo konińskie

powiat

8. Właściciel i jego adres

Urząd Miejski w Ślesinie
ul. Kleczewska 15
62-561 Ślesin

9. Użytkownik

j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr 89/140 data 12.07.1968

Łuk triumfalny w Ślesinie wybudowano w roku 1812 ku czci Napoleona, jak głosi zamieszczona w 1987 roku tablica pamiątkowa. Źródła historyczne w sposób niejednoznaczny określają jego genezę, jak i cel. Otóż Oskar Kolberg w tomie XXIII dzieła „Lud, Gubernia Kaliska”, opisując miasteczko Ślesin stwierdził: „osobliwością osady jest wielka brama murowana, wystawiona dla uczczenia Fryderyka Augusta Księcia Warszawskiego przez ówczesnego dziedzica”, natomiast w znanym dziele Ernesta Łunińskiego pt. „Napoleon” wydanym w 1911 roku w Warszawie z okazji setnej rocznicy kampanii 1812 roku brakuje chociażby wzmianki na powyższy temat. Warto zaznaczyć, iż w roku 1812 miasteczko Ślesin liczyło 500 niezamożnych mieszkańców zamieszkałych w domach drewnianych, murowany był tylko kościół. Właścicielem zaś był dziedzic pobliskiej wsi Piotrkowice. Wydaje się wielce prawdopodobne, iż to

SYTUACJA

Łuk triumfalny położony jest we wschodniej stronie miasta, na drodze wylotowej w kierunku Sompolna. Usytuowany jest prostopadle do drogi. Północne ramię łuku znajduje się na wysepce rozdzielającej dwa pasy ruchu, południowe na chodniku. Po obu stronach drogi parterowa zabudowa miasta.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA

Pierwotnie cokoliki z cegły ceramicznej na zaprawie wapiennej, otynkowane. Ściany z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie wapiennej, nad zwieńczeniem dachówka karpiówka. Po 1971 roku rekonstrukcja ze struno-betonu. Budowla trójprzęsłowa z trzema arkadowymi otworami o półkolistym sklepieniu kolebkowym.

RZUT

Rzuty czterech filarów tworzą wydłużony prostokąt w kierunku północ – południe, środkowe kwadratowe z nieznacznie wysuniętymi od wschodu i zachodu fragmentami bazy pilastrów, skrajne tworzą prostokąt.

BRYŁA

Korpus blokowy, jednokondygnacyjny.

ELEWACJE

Elewacja zachodnia – trójosiowa, podzielona czterema pilastrami zwieńczonymi jońskimi głowicami wspierającymi belkowanie. Trzy arkady o półkolistym sklepieniu kolebkowym. Przestrzeń pomiędzy pilastrami gładka bez ozdób. Na zworniku łuku arkady środkowej ozdobna czterolistna koniczyna. W zwieńczeniu gzyms uskokowy z ząbkowaniem pokryty dachówką karpiówką. Nad gzymsem naczółek czteroschodkowy – attyka pełna, na którym orzeł w koronie pełnej. Elewacja wschodnia – stanowi lustrzane odbicie elewacji zachodniej. Elewacja południowa – gładka, bez ozdób; zaznaczony cokół, fragment głowicy jońskiej, nad którym gzyms uskokowy z dachówką. W naczółku gładkie płaszczyzny uskoków. Elewacja północna – analogiczna do południowej.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne łuk triumfalny	17. Użytkowanie obecne łuk triumfalny
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja 1977 r. – odbudowa łuku - dokumentacja projektowa opracowana przez Wojewódzkie Biuro Projektów w Poznaniu, sierpień – wrzesień 1974 r,		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan zachowania dobry.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

1. Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego, T. X, Warszawa 1889.
2. Oskar Kolberg, Lud, T. XXIII, reprint, Poznań 1962.
3. P. Maluśkiewicz, Województwo Konińskie, Warszawa-Poznań, 1983.

25. Opracował

tekst Jolanta Oblizajek, październik 2000 r.

plany, rysunki	Jolanta Oblizajek, październik 2000 r.
----------------	--

zdjęcia fotograficzne Jolanta Oblizajek, październik 2000 r.

miejsce przechowywania negatywów: SOZ Konin

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

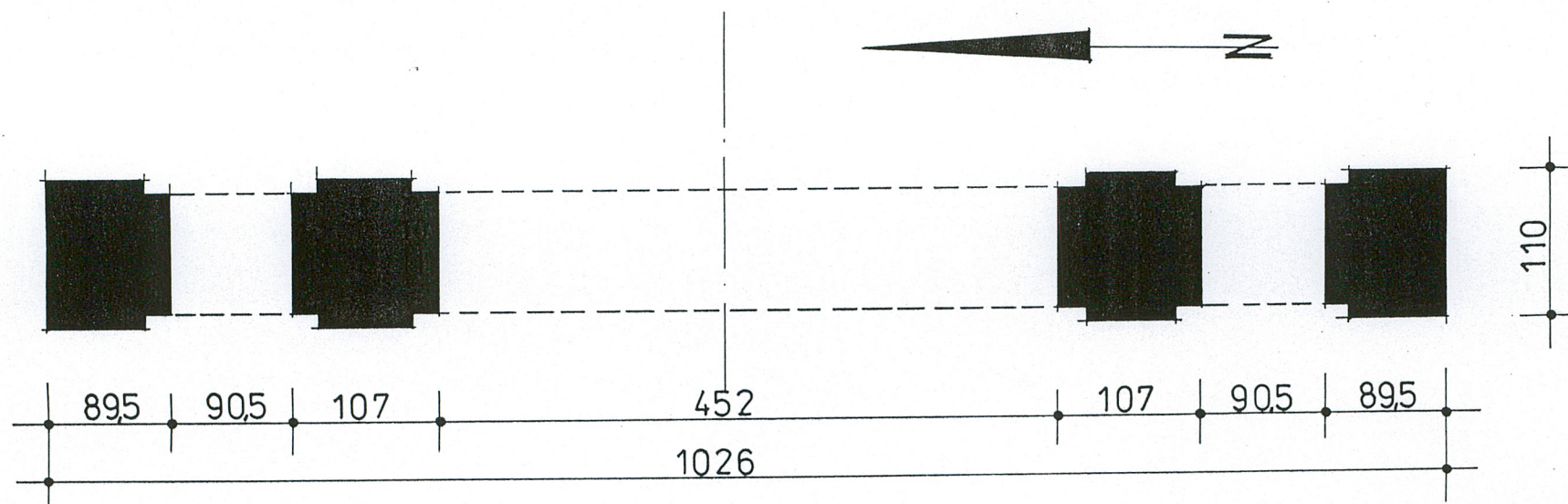
23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania)

27. Załączniki

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
ŚLESIN	ŁUK TRIUMFALNY	Historia obiektu c.d. , rzut przyziemia

Historia obiektu c.d.

on był fundatorem owej bramy, chociaż należy zastrzec, że nie ma żadnej bezpośredniej wzmianki źródłowej na ten temat. Orzeł z koroną wieńczący łuk, to herb ówczesnego Księstwa Warszawskiego. Orły cesarskie w dobie napoleońskiej zazwyczaj nie posiadały korony. W „Krótkiej monografii miasta Ślesina” Kazimierza Dorywalskiego czytamy, iż orzeł ów stał na szczycie bramy do roku 1864. Używa on dodatkowo terminu „brama wjazdowa”. Tak więc, żaden z autorów nie określa jej mianem łuku triumfalnego, zaś nazwa potoczna „Brama Napoleońska” sugeruje bezpośredni jej związek z kampanią wojenną roku 1812. Brama była posadowiona po wschodniej stronie miasteczka, frontem w kierunku zachodnim. Oznaczać to może, iż budowniczy wznosząc ów obiekt – Łuk Triumfalny – pogodził tu intencje uczczenia cesarza Napoleona i jego wojsk w kampanii rosyjskiej 1812 roku, podkreślając jednocześnie autonomiczność Księstwa Warszawskiego przez umieszczenie jego herbu na szczycie. Łuk triumfalny powstał prawdopodobnie we wczesnej fazie toczącej się wówczas kampanii rosyjskiej, o czym pośrednio może świadczyć kierunek frontu łuku, jak i technologiczne możliwości budowy determinowane porą roku. Budowla przetrwała do lipca 1971 roku w stanie dość dobrym. W tymże roku nieostrożny kierowca Kopalni Węgla Brunatnego w Koninie zniszczył łuk. Łuk odbudowano, jako zabytek architektury, i oddano do użytku 1 maja 1977 roku. Styl klasycystyczny.

SPIS FOTOGRAFII

1. Widok od strony północno-wschodniej
2. Szczyt od strony zachodniej
3. Elewacja wschodnia
4. Część południowa elewacji zachodniej
5. Arkada północna
6. Zwieńczenie w elewacji południowej
7. Pilastry w elewacji wschodniej

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
ŚLESIN	ŁUK TRIUMFALNY	fotografie

1.

2.

Wkładkę założył: Jolanta Oblizajek 2000 r.

Miejsce przechowywania negatywów: SOZ Konin

3.

4.

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
ŚLESIN	ŁUK TRIUMFALNY	fotografie

5.

6.

7.

Wkładkę założył: Jolanta Oblizajek 2000 r.

Miejsce przechowywania negatywów: SOZ Konin